

За уредништво одговара А. Пајевић.

ГОДИНА ТРЕЋА

ИЗДАЈЕ ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА.

ГЛАВНИ САРАДНИК
А В У К А З Е М.

У Н О В О М Е С А Д У

ИЗЛАЗАК И ЦЕНУ
ВИДИ НА ЗАВРШЕТКУ ЛИСТА.

31. Јануара 1880.

Телеграфски де пешке.

Из Ниша. Јесте, истина је, — претресало се питање о увозу онога вина, које већ не могу ни Оштро-мађарци да попију. (Ваљда су луди, да нам пошљу оно, што сами могу попипити!) Али Пинтер, који је при отакању тога питања присуствовао није прави пинтер, већ само се зове Пинтер).

Из Ниша. Слобода штампе проширила се тако страшно, — да већ и „Невен“ — лист за безазлену дечицу, могао би — неизлазити.

Из Ниша. Милићевић и Милорад Шапчанин, после двадесетгодишњег службовања при врхунцу извора просвете, то јест ако хоће да остану на свом месту. (која су два места узгред буди речено укинута) упућују се, да се удале од школе, којом су досад руковали,*) па узевши књиге (које су написали) под пазухо пођу у школу, која ће их оспособити, да могу запитати. да-ли баш сви чланови скупштине знају склањати facultas facultatis.

Опет из Ниша. Иначе смо сви здрави. — Што нас Пештанске и Бечке новине записивају, то је знак да смо на бранику својих а не њихових интереса.

Тако, тако, то је лепо!

У 20 броју Београдских званичних „Српских Новина“ може се на опште задовољство читати ово:

„Данас и сутра у 6 сати у вече гореће пред здањем општ. суда један фењер са новим гасом, да би се опробала каквоћа овога гаса. Овдашњи грађани, бар који се разуму у томе, добро би учинили кад би отишли да виде то осветлење и да даду своје мишлење о њему, како би општина могла продужити свој рад о учињеној јој понуди да се варош гим гасом осветљује.“

Тако, тако, то је лепо!
Том је време, том је доба!
Нова светлост нек се жели,
Нова светлост нек се проба!

Ко да први светлост пали?
Може Пера, Паја, Ника —
Поглаварство кад претече,
Њему слава, њему дика!

А мишлење ко да даде
Кад што ново, лепо ниче?
Ко ће бољи, ко ће други,
Него народ ког' се тиче.

У фењерства нашег старог
То је фаза врло мила,
Што се мрачност светила му
(Ма полако) истрошила.

Јер у мраку више пута
Имадосмо тог малера,
Да жандара желећ' наћи
Награписмо бесна кера.

* И колајне за то добили.

Желећ ући својој кући,
Мрак нас шину другој страни.
Па у ноћи будећ зору
Осванусмо — у апсани.

Што сам реко, узгред рекох, —
Ал манимо прошлост луду!
Ја „општински“ суд величам
(Кад се клања „општем суду“).

Волим фењер тај који сте
На покушај синоћ метли, —
Нисам ниш'о да га гледим,
Ал признајем: добро светли!

Светли зато, јер не вели:
Признати ме мораш, рито!
Јер се није октроир'о, —
Светли, јер је најпре пит'о.

„Један фењер није много!“
То си канда реко, брале!? —
Ал ако се са тог првог
Други, већи позапале?

Та баш зато спевах песму,
Која власти вели: сретно!
Ал додаје јоште нешто:
Конзеквентно, конзеквентно!

Кали-мегданџија.

Постепености.

1.

Дрво је тешко; олово је још теже; порција је најтежа.

2.

Маршов је Иван; — Мајгињијев адлатус био је Иванији; посланик валповачки је најиван.

3.

Брада му је (била) црна; камилавка му је још црња; душа му је најцрња.

4.

Шењер је сладак; мед је још слађи; Даљ је најслађи.

5.

Блато је клизаво; лед је још клизавији; Тисина политика је најклизавија.

6.

Муве су ситне; мушице су још ситније; велики Хрвати су — најкрупнији.

7.

Штампа је слободна; државни тужиоци су још слободнији; судови су најслободнији.

В.

Б у к в и ц е.

В.

Верховаји. — Тако се зове један од оних нишана, у који мађарске аристократе из nobl-пасије пуцају.

Вршац, види Врзино коло,

Врзино коло, види Вршан.

Војводина. Још 1848. год. је неко казао, да не можемо имати и војводину и опаклију. Сад војводине немамо ал ваљда ће нам дати бар опаклију. (Поздравили су нас по опаклији).

Вода. Стручњаци тврде, да се увек може напред рећи кад ће бити велика вода. Рећи се може, ал за то не мора то увек бити истина.

Варање. Пошто је и „Стармали“ једна врста новина, а новине никад не знају шта је варање и лагање, то и „Стармали“ не зна шта је то па за то не уме ништа о томе ни другима да каже.

Видело. Видело је увек светло и бело, за то нам и ово „Видело“ долази скоро са свим бело, са белим ступцима и једва што на њима пише „конфисковано“.

Вино. Кад је вода велика људи се забуне и не знају од муке шта да раде, али и вино може људе да забуне те да не знају шта раде — од муке

Вашар. У собама вредних домаћица има вашара до подне, а после подне се већ спреме собе, јер ће доћи „жене“ да се картају.

Вика. — Овде се сећамо на нешто, што је пре 20 година било у „Месечару“, што је онда излазило; онде је било о „Матици“ а могло би се сад употребити на текелијн фонд: Вика из Пеште: Дајте текелијн фонд овамо; вика из Новог Сада: Текелијн фонд треба нама; вика из Карловаца: Текелијн фонд подбајет сјемо: пошто три вике сачињавају један пештански мерор, то се текелијн фонд има пренети у Пешту.

Вирчафт. — Ко жели знати шта је „вирчафт“ нека проштудира добро радњу вршачког „заступства“.

Векецки. — Познати добар рачунџија, спрам кога је Адам Ризе нико и ништа. Нека прави рачуне много љета и година себи на корист а вршачком епарх. одбору на дику!

Вила. — Песници призивају често песничку вилу, а вршачки владика призива често проту Вилу.

Вересија. — Вересија је глумац, који игра велику улогу у свету, а особито код српских листова.

Вадрац. — Старији већ знају шта је, а млађима нећемо да приповедамо историју те речи, нека се забраве.

Весео, ла, ло. — Опште је познато, да кад се господа опију онда се каже да су весели; а кад се паори опију, онда се каже да су се ождерали.

Аб.

Београдска писма.

I.

Критическое обозрение.

„Критичару је већ доста што је критичар, али не верујем да је и сам тако мислио и веровао, јер онда неби за цело и сам написао до 50 критика и дао их на јавност. Ето и ја сам се пустио у критику, истина не у позоришну, већ ћу да пођем београдским пијацама, јер код нас се и на том месту књиге продају.

„Купите господару, нову књигу „Бугарска краљица“ кошта само 20 пара (4 кр.) већ сам 14 комада продао“, викну један дечко.

„Бугарска краљица“ хајде баш да је купим, помислим у себи, извадих 20 пара и постадо сопственик књиге. — Хајде, сад ако погодиш, шта је садржина те књиге? Сигурно је каква историјска расправа, можда се појавио један капацитет, који је доказао кад је умрла, или се нашао један још већи који је доказао да је било за два дана 4 сата и 31 минут доцније, или се жени Асен I. помислићеш одмах. Није ни једно ни друго; то је књига у износу 6 листи најмања формата, који је написао један Рус а брат Србин је превео и васцели српски род усрећио. Даље би видео да у ти 6 листи једна Рускиња 1½ лист себе хвали 2 листа страда 1 лист приповеда и 1½ лист честита Бугарима слободу, подобно овому јест књига зовома „Шурка“ и „Пропаст земље“ за коју веле да ју је један познати инженир превео и кад би сада Немац рекао „Und was ist die Moral von der G'schicht“ био би одговор: не варај се по наслову.

Али ово све беше проза, да пређемо и на поезију, ту заслужује прво место чича Јеремија et Comp са његови календари у којима су све славна имена песничких ђенија као Ст. Бучумановић берберин, К. Шербановић фелчер, Л. Обренов берберин па и сам Јеремија; не могу да пропустим а да ти зарад угледа бар неки одломак не пошљем.

ПЈЕСМА XIX

Спевао Ст. Бучумановић берберин.

О што тужиш срце моје,
Што ме узнемирава бледа смрт.
Смрт ме јест довела да ти покој да и рај
С оне стране тавна гроба
Нема тога мучења ој, и т. д.

Ево ти једне од К. Шербановића фелчера,

XVII п. ТАМНИ ВЕК.

Ој ти мила и љубазна стрино,
У окову која пиштеш давно
Аој Восно у тешки окова и т. д.

И Милош Поцерац нуди своје песме, које ако се добро сећам овако почињу:

Хвала богу
Кад ја могу
Опевати српску слогу и т. д.

па сада реци да не напредујемо?!

Ајдемо сад журналистици. Ми добијемо „Видело“ и сад нам требају добре очи да прочитамо оне чланке, који изађу са свим бели и за које се неко

постарао да их изостави да нам не кваре очи (види 7 број,) оно је даље у опасности од стране „Истота“ јер овај је већ и против сама огласа протестовао, да је вели лаж да у Србији нема независна листа, позивајући се на себе самог, па ако би и дошло до смрти а ми ћемо му на гроб положити „Невен“, јер он ће (т. ј. Исток) и онако увенути, јер му уредник још није платио две године пореза. — „Тежак“ мора да је и сувише, „тежак“ или уреднику или предплатницима те је и узео најмањи формат, а „Сељак“ му је дошао у помоћ да му олакша издажење. За правнике имамо „Пороту“ њојзи желимо среће и радо ћемо се њоме забављати само кад са „Портом“ немамо посла.

„Па и лепе вештине нису код нас заостале, скоро је оглашавао један Шапчанин великим плакатима да ће показавати разне вештине, а при крају обећава да ће показати Београђанима највеће чудо на свету. Два Београђана читала овај плакат па ће онда један запитати оног другог. „Шта мислиш П. какво ће бити то највеће чудо по нас?“ — „Ја мислим кад би госпођа Мил. . . изнела рачун“ одговори овај. Или кад би онај брат после годину дана изашао са именом на среду дода П. и одоше даље. Жао ми је што нисам могао ништа више дознати, али ако се ма које од ова два чуда догоди јавићу. твој К. К.

Физика у практичном животу.

- 1.) „Велика тела привлаче мала“, — н. пр. Мати своје добро дете.
- 2.) „Кад се тело почне кретати, не престаје дотле, док му што на пут не стане“ — н. пр. кад се с јесени братац какав почне котрљати са транспарента иза града Варадина.
- 3.) „Топлота се развија свугде, где се што ради“ — н. пр. кад се полаже испит.
- 4.) „Кад се два тела у кретању сретну, сударе се; после судара еластично одскаче једно од другог“ — н. пр. при игрању у препуној сали позоришној на беседи ђачкој.
- 5.) „Светлост је бржа од звука“. Чика Прока тера физику у лаж. Ево зашто. Сваки дан чује он ларму своје супруге пре него што сунце види.

М.

Споро лечи.

У вароши С. живео је један богат човек који беше увек слабуњав, био је дакле болестан. — Лекар је редовно сваки дан долазио и преписивао кад што нужно беше, једног дана кад дође лекар — види пацијента свог те опет препише лек.

„Ух господине докторе“ рече болесник ви би мој ђеп канда пре излечили него што би мене.

Сасвим природно одговори доктор, услов за напредак и повратак здравља код сваког болесника је мир — и ви треба да имате потпун мир — да није дакле ђепа ни новаца — били би сасвим мирни — пре би оздравили — Болесник је ћутао на то.

Секундаш.

Карактеристика браца Перина.

(Наравно кад је још млад био.)

Знате-ли коју је варош браца Пера највећма вдео? — **Софију и Борчу.**

Од свију река најмилија му је била? — **Марица.**

Од свију звезда најволео је: **Даницу**, и рано је устајао само да види румену **Зорицу.**

Кад је био у менаџерији гледао је само **Јелене.**

У пазоришту није пазио како глумци изговарају, више се обзирао на **Мимику.**

Кад је грмело он се одушевљавао за **Треском.**

Кад је био болешљив лечио се тејом од комилна, који је он латински звао **камо мила.**

За пића није марио, више је ишао за **Јелом.**

Од свију вицева најволео је **Евице.**

Од свију боја најмилија му је била **Роза и Лила.**

Он није био јогуница радо је примао **Савете.**

И кад је седео на трећем спрату увек је задовољан био са **Станом.** А кад је на жељезници путовао највише је распитивао за **Станице.**

Кад је куповао чизме пазио је на добре **ђонове** а још је више мотрио на добре **Саре.**

У цркву је радо ишао, срце га је вукло за **Босиљком.**

Кад је био уморан крепио се с **анком.**

Ишао је само око оних врата која су била снабдевена с **Алком** или са **Розом.**

Кад је читао историју одушевљавао се за **Александром.**

Колико је год у години месеца, он није марио ни за април, ни за мај и т. д. само је гинуо за **Мартом** и за **Јулом.**

Али пошто видим да поштована публика већ више нема стрпења зато ћу да прекинем. А могао бих вам овако продужити до зоре.

Е тако је то! Негда било сад се приповеда.*)

прибележила

Обр-Вача.

*) Није то баш тако. Познајем и ја браца Перу. Он је врло миран човек. Н. пр. кад год је био у берби, он никад није штинео ни задиркивао бераче.

Слагач.

Чудновато питање.

Ономад после ручка било ми је нешто мучно и тешко на стомаку. И други који су самном заједно ручали, тако су се исто тужили да им није добро. Почнем сумњати да можда кобасице, које смо на купусу имали нису биле сасвим „тазе.“

Да се још већма уверим дозовем мога кочијаша и запитам га: Живко, је-ли теби мука од кобасица које смо данас јели?

„Шта?!“ викну Живко са разрогаченим очима и са таким тоном, као да се следило у њему чуђење: коме је још од кобасица била мука, — мука је кад их нема!

Добро, добро! рекох ја, — сетивши се да на свету има разних стомака, даклем и разних појмова.

— Њ.

Најновија штампарска погрешка.

Један санитарски чланак у неким новинама требао је да се заврши овако:

„Из тога свега види се, да су нам, на селима доктори најпотребнији.“

Али на ђавола, можда несташлуком слагача, свакако непажњом коректора, испао је тај завршетак овако:

„Из тога свега види се, да су нам, на селима, доктори најпогребнији.“

Прилог за познавање људи.

Сине мој!

Ти си већ стигао у оно доба, кад већ можеш детињску „дуцлу“ заменити цигаром. Ево ти прве две крајцаре, па купи и пуши. Док је ваљаш по зуби можеш међутим ово напамет научити:

Ко пуши регалије цигаре и то само до полак, те онда баци — то је гроф или барон.

Ко пуши кабанос или куба и само четврт једну од цигаре баци то је фини човек.

Ко само кратке пуши, а кадикад финију коју цигару кад му ко поклони, па кадкад и браду запали то је обичан човек.

Ко само на „шпицл“ пуши и овај сав опали, то је или тврдица или сиромачовек.

Ко само из луле пуши и има везену дуванкесу то је обично какав научењак.

Ко има лулу са заклопцем и дуванкесу од коже то је занатлија.

Ко место тубакере дуван свој у хартију завија то је обично матор момак.

Ко само цигаретле пуши то је човек по моди. Кад видиш кога са чибуком то је или Турчин или какав дембел.

Ко пуши крџан и ватру само оцилом о кремен креше то је паор надничар или ловац.

Ко парчета од цигаре по сокаци купи то је Циганин или ђак.

Ко само бурмут шмрка а не пуши то није човек.

Запамти ово сине мој.

Твој отац

„У. В.“

Тимогија.

Радост за децу.

Елем, дојакошње старе, зелене биљеге (штем-плови), које баш и јесу ружне биле, од 1-ог фебруара о. г. престале су да важе. Али, треба да се радујемо (као мала деца), јер нове биљеге, које су ступиле у живот врло су лепе и различите су боје, има их шарени, и сасвим црвени (као броћ), и — кад се зелене држе се свагда и саме — за лепе*).

*) Тек што су почеле да живе, па су већ „ајтл“!

Слагач.

Ћира. Јеси ли читао песму „У спомен Сарајева“, где се каже Херцеговцима и Бошњацима: „Uz hrvatsku budućnost vas чека“.

Спира. Чуо сам, и мени се допада.

Ћира. А како то?

Спира. Добро је што су увидели Хрвати, да Херцеговце и Бошњаке не чека будућност у Хрватској и са Хрватима, него уз њих, то јест МИМО њих.

П у с л и ц е,

Пре свега дајемо на знање, да смо стекли новог куvara, чији ће нарочити посао и брига бити, да поштовани читатељи и читатељке не оскудевају у пуслицама.

Кажу да је г. Анђелић, кад је наступио Администратуру имао четрдесет хиљада брига, које је бриге првим закључком растерао.*)

Приметило се и то, да одкако је, са новом годином, почело излазити више нови листова, вода се тако разлила и почела је опадати. (Ова приметба није опадање од наше стране, већ је фактично опадање од стране Дунава.)

Он овако држи, да догод је који члан саборског одбора жив, не може га заменик заменити. Даклем само патријарх има то право да га још за живота могу заменити! (То су нове привилегије, — ал где су старе?)

Gospodo, prvaci svoga naroda, ako vam je nezgodno, što vam lupaju prozore, dajte se zatvoriti u Вас, tamo su gvozdene rešetke na prozorima.

*) Даклем прва пуслица њему! Томе сам се и надао. Слагач.

Народно позориште донело је из Вршца чисте хасне 600 фр. — Ала је то слатко кад „Стармали“ може и из Вршца нешто лепо да јави. (Сад бих се већ и ја смео опкладити, да ће из Панчева понети бар трипут толико).

Неки пророк, који је прилушкивао кроз кључаницу аустро-угарске делегације, прориче нам шуг —, хоћу рећи негаву будућност.

„Обзорова“ странка зове „Слободину“, странку мужевима. По томе би сасвим логично било да „Слободина“ странка „Обзорову“ странку почне звати женама. (Боље би било да су у браку, место што су у мраку) А нас мале, који се трудимо да порастемо, слободно нека зову децом. (Само нека се сачува фамилијарна свеза).

Истина је злато. — Хајдемо даље: — Неке немачке новине међу право злато у џеп, а публици дају талми-злато. — Хајдмо још даље! Мора бити да талмисање повлачи своје порекло још од Талмуда.

Ала мај! Зашто уредник „Турског народа“ не позове уредника „Недељног листа“ на дуел! (кад се већ тако угледају на Пешту).

Даклем параграф шести се изменио! — Еј болан, да сам ја писао „Закон о штампи“ ја би све стрпао у тај шести параграф, — кад је баш он тако сретан.

Даклем Гарибалди се оженио! — Бадава, сваким кораком познаје се човек, који воли рат.

Даклем папа се разболео! — О, ала је штета што Анђелић није католик, -- ала би се лепо тамо дало администрирати! *

„Магареће брдо“ моли брегологе, да му бар за сада не промену име.

Не роди га мати више.

Ноша је у Б. врло паметан човек и вешт картарош. Запитаће га једном комшија: „ал, бога ти, Ношо, где ти држиш новце, кад увек идеш без прелука“. Ноша ћути али показује длан па онда скупи руку. „Добро, добро, а кад спаваш, где онда метеш“. „Е, брате, не спава Ноша, док новаца има.

М.

* Ово је ваљда цвикинус!

Слагач.

У Ш Т И П Ц И.

△ Барон Хибнер вели у својој беседи, да он види у Европи „две црне пеге“. О, сретни човече, који видиш у целој Европи само две црне пеге, а ми богме обични људи видимо сјасет црних пеге, и не само пеге, него и читавих облака, брља и крмача!

○ Како чланови саборског одбора нису сви могли доћи у Карловце, то би требало, да је владика Анђелић сазвао којег заступника, али он није хтео. Од кад су владике постале противници „заступаства“?!

□ Клам — Мартиниц рече ономад у клубу пророчким духом: „За осам дана или ћемо се смејати или плакати“. Ово је прорицање исто, као кад би какав стручњак рекао: „За осам дана или ће бити потопљен Нови Сад, или неће бити потопљен“.

¶ Владика Анђелић се све тужи, да Новосађани на њега вичу, а хвали се, да Карловчани не вичу; ал ето сад се могао приликом гимназијске „Беседе“ новосадске и карловачке о противном уверити: Новосађани нису викали (живио!), а Карловчани су викали.

? — Из Митровице нам јављају, да је онде добовано, да сваки мора признати, да је Славонија са Сремом заједно **Хрватска** земља. — Даклем се у бубањ ударало. Е па то није ништа ново, и до сад се у „Обзору“ о томе бубало.

Историја капитолинске Венере.

Глава прва.

(Збива се у радионици једнога вештака у Риму).

О Ђорђе, како ли те љубим!

Бог те благословио, Марио, ја то знам — али зашто је твој отац ипак тако неумољив и грозан?

Ђоко, си добро мисли; Он сматра вештину за лудорију — он разуме само начине о специјалској радњи. Он мисли, ја ћу умрети од глади код тебе.

Проклетата та његова мудрост. Боље да сам бездушни трговчић који благо згрће, него што сам вајар, који нема шта да једе!

Не губи наде, и држи се храбро, драги Ђоко — све ће његове предрасуде нестати, чим ти педесет хиљада долара сте — —

Педесет хиљада ђавола! Дете, ја сам још за стан дужан!

Глава друга.

(Збива се у једном стану у Риму).

Драги мој господине, не вреди ништа о томе даље говорити. Ја немам ништа против вас. Али ја не могу дати моју кћер таквome Немањићу, као што сте ви, који јој ништа друго не може дати, осим љубави, вештине и глади.

Господине, признајем сиромасам. Али зар слава

није ништа? Млогопоштовани Н. Н. из Аркансаса вели, да је моја нова статуа „Америка“ дивно дело, и он за цело држи, да ћу се ја још прославити.

Кајешта! Шта зна тај м из Аркансаса? Слава није ништа — само цена ваше мермерне статуе може бити предметом говора. Треbate по године док ју изрежете, па не добијете ни сто долара. Не господине! Покажите ми педесет хиљада долара, па ћу вам дати моју кћер — иначе ћу је за другога удати. Управо имате по године времена да новац набавите. Дobar дан господине!

Ох! Тешко мени!

Глава трећа.

(Збива се у Атеље-у).

Џоне, давнашњи мој пријатељу, ја сам најнесретнији створ!

Ти ниси дотупанан!

Ништа ми није остало што би могао љубити — па ни сама моја статуа, са својим мермерним лицем, не учествује у мојој невољи — тако лена па ипак без душе!

Ти си луда!

Џоне!

Којешта! Ниси ли рекао, да имаш још по године времена. да новац сабереш?

Џоне, не исмевај ме, доста ми је. Све да имам шест стотина година времена — која ми вајда? Шта може сиромас несретник без имена, без капитала и пријатеља?

Лудо! Мекушо! Слаботињо! По године времена да новац скупиш — доста је и пет месеци!

Јеси ли при себи?

По године — па то је и сувише. Остави ти само, све ћу ја то удесити. Новац ћу већ набавити.

Шта мислиш Џоне? Како ћеш за бога тако грдан новац добавити?

Рекао сам ти већ, да се ти тог посла манеш, и да се не мешаш у оно што није за тебе! Допушташ ли да ја онако урадим, како ће добро бити? Заклињеш ли се, да ћеш се покорити ономе, што ја будем чинио? Обећаваш ли ми, да ћеш све оно ратихабирати, што ја учинио будем?

Зло ми је — нешто сам збуњен — али се заклињем.

Џон узме чекић и пажљиво одби „Америци“ нос! Још једном подиже чекић и одби јој два прста с руке — по трећи пут одрубил јој једно уво — напоследку јој још одби и леву ногу.

Џон уздеде свој шешир и оде.

Ђока је још тридесет секунда гледао на разлупано чудовиште, затим паде на тле, и доби грчеве.

Џон се на скоро затим врати са колиманатраг, и сместивши вештака са „скорбним“ срцем и стату-у са поломљеним ногама на кола, оде — још неку песму певајући. Вештака однесе дома, а са стату-ом се упути даље, и нестале га у квириналској улици.

Глава четврта.

(Збива се где и трећа).

Данас у два сахата ће по године да пређе. Ја сам уништен. Волео бих да сам мртав. Јуче нисам

WWW.UNILIB.RS
УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

ништа вечерао. Данас ни сам доручковао. Не смем ни у једну гостијоницу да уђем. Да ли сам гладан? — не смомињи ми ништа о томе! Самртне ме муке спопадне кад ципелара видим — кројач ме вија, — газда ме гони. Несретниче. Цона од онога доба не видим више. Она се нежно на ме смеши, кад се на улици сретнемо, али грозни јој отац заповеда да на другу страну гледа... Ко то лупа на врати? Ко ми то опет неда мира? Кладио би се да је она лолa ципелар. Напред!

Ах, да сте сретни и благословени, бог вас поживео! Милостиви господине донео сам вам ваше нове чизме — али то не чини ништа, не морате ви одмах платити! баш и онако не треба новца! Поносићу се ако и на даље останете мојом муштеријом, — препоручујем се!

Донео је сам чизме! Не иште да платим! Поклонио ми се као каквом величанству! Жели да и на даље код њега радим! Да ли је већ крај света? До сто — — напред!

Извините, господине, али ево сам вам донео ваше ново одело. — Напред!

Не срдите се милостиви господине што вас узнемирујем! Ако сам овај стан у првом спрату за вас удесио — не знам како и можете у овој пећини живети? —

Напред!

Млади пријатељу, твоја је! За мало, па ево је. Узми је — ожени се њоме — љуби је — буди ми сретан! Бог вас обоје благословио! Напред.

Ђорђе, драги мој, ми смо спасени!

Марио, драга Марио, ми смо спасени — али се заклињем да не знам ни зашто ни због чега!

Глава пета.

(Збива се у једној кавани у Риму).

За једним столом седе више Американаца, па један од њих поче из новина „Ил Сленгуенгр ди Рома“ ово читати:

„Чудновати проналазак! Пре по године купио је сињор Џон Смит неки американац, који већ годину у Риму станује, незнатан комад земље у Кампани, одмах за гробовима породице Сципијона, од неког банкрота, рођака књегине Борцезе. Господин Смит оде за тим министру јавних исправа, и даде овај комад земље на име неког сиромашног американаца вештака Ђорђа Ернолда увести, пошто се најпре изјавио, да он то из тога разлога чини, да накнади штету, коју је пре неколико година на имовини синора Ернолда учинио; за тим је уједно изјавио, да ће ову земљу он о своме трошку урадити, како би синора Ернолда боље намирио. Пре четир недеље дана, кад су нешто на земљи копали, наиђе Смит на неку чудновату стару стату-у, која је некада за цело драгоцености римске умножавала. То је нека статуа која женску преставаља те и ако је

од прашине, која је вековима покрива, изедена, ипак се сваки задивео кад је видео. Носа, леве ноге од колена на ниже нема, ипак је са свим добро сачувана. Влада је одмах узела ову стату-у и присвојила ју је, а одредила је једну комисију, стручњака и црквених кардинала, који ће имати вредност ове стату-е да изнађу а уједно и да одреде, колика да се да штета власнику. Ово је све до јуче у тајности рађено. Међутим се комисија у затвореној соби саветовала. Синоћ се пак једногласно закључило, да стату-а преставаља „Венеру“ и да ју је начинио неки даровит али непознат вајар у трећем веку пре Христа. Комисија вели, да је статуа најбоље дело, за које се до данас зна.

Око поноћи држала се последња седница, у којој беше закључено, да „Венера“ вреди десет милијона франака. Како је по римском закону и обичајном праву влада господар над половином сваког блага (thesaurus) које се у Кампани нађе, то ваља иста да би стату-у у своју властитост придобила само половицу, т. ј. пет милијона франака господину Ернолду да исплати. Данас у јутру ће се Венера на капитал своје будуће пребивалиште да пренесе, и на подне ће комисија господину Ернолду своје подворење да учини, и однеће му исправу његове светости папе по којој ће му државна каса пет милијона франака исплатити.

Чују се гласови: То је срећа! то је нечувена срећа!

Неко из друштва: Господо моја, предлажем да се одмах склопи једно америкаанско друштво на акције, које би имало овде земљу да купује, те стату-е да тражи, а које ће у Њ.-Јорку у такој свези стајати, како би акције могле расти и падати.

Сви: прима се, placet!

Глава шеста.

(Збива се на римском капиталу).

„Драга Марио, ово је најславнија статуа на свету. Ово је та capitoлинска Венера за коју си већ толико пута слушала. Ево је сада пред тобом, са свима њеним хрђавим странама, који су најславнији римски вештаци решгаурирали — т. ј. искрпили. Како се чудно осећам на овоме месту! Дан пре, у коме сам оно пре десет година посљедни пут овде стојао не бојаж бог — боже, ни пребијене паре не имадох у џепу. Па ипак сам и сам имао доста посла, док је Рим постао власником ове величанствене стату-е.

Велецењена, славна capitoлинска Венера — па колко вреди! Десет милијона франака!

Е — па толико сада за цело и вреди.

Ал је и дивна драги Ђорђе!

Али ипак није тако дивна, као што беше, док јој Џон Смит, није ногу сломио и нос разлупао. Даровити — и племенити Смите! виновниче наше сре-

„Стармали“ излази 10., 20 и последњег у сваком месецу. Годишња цена 4 ф. годишња 2 ф. на 3 месеца 1 ф. За Србију, Црну Гору, Босну и Херцеговину на целу годину 50 гр., на по године 25 гр. на 3 месеца 13 гр. чар.

Писма и све што се тиче уредништва, нека се шаље на адресу Др. Илије Огњановића у Новом Саду. Претплату пак и огласе, ваља слати на штампариију А. Пајевића у Нови Сад. Цена је огласима 5 новч. од једне врте.

ће. Почуј! Знаш ли шта ће да значи то роштање? Марио, има магарећи кашаљ, како не можеш да се научиш, да боље на децу пазиш!

К р а ј.

Капитолинска Венера још је једнако у Риму, и још је једнако најдражије и најславније скулптурно дело, за које се зна. Али ако вас кад год срећа послужи, то немојте да вас ова тајанственост забуни — па ако ушчитате што о скамењеном голијату који је код Сиракуче у Њ.-Јоршкој држави или на ком другом месту ископан — то задржите своју мудрост — и ако вам га Барнум који га је тамо закопао, понуди на откуп, немојте га ни по шта купити. Пошљите га пали.

Како ми се види.

Ниједан учитељ несме бити болестан, док се нејави школском одбору.

Ниједан полицај неће бити потврђен, који се обвезе — да ће бити реда.

Ниједан неће бити у Сомбору отсад за званичника маџистратског изабран, који има сто ланаца земље — а треба му леба — тако исто и онај који не докаже да је са стране.

Ниједан неће добити из вутошког воршуса новаца — у зајам док не докаже да има бар једну иладу (не и један дан) дуга.

Секунд.

М и р В а м.

Мир вам који сте с теревенке око пет сати ујутру кући дошли — да се испавате.

Мир вам који сте полупали носове — да се не сврши што је започето.

Мир вам који сте у страху да нећете бити поплавлени — вода опада.

Мир вам Вутожани — који опет мислите да ће бити 4 фор. сто главица купуса — (никад више).

Мир вам који сте о рештаурацији до леба дошли — нећете гладовати.

Мир вам који се о круне отимате ваше јест царство — било.

Мир вам који сте гоњени, вас народ у души носи.

Мир вам тамо у Пешти — манте се буне. Зар не видите да је то цича — а ако баш оћете — до боља времена.

Мир вам учитељи — и мировина је ваша у вечитом миру.

Мир вам адвокати — дошао је нов штемпл.

Мир вама и доктори — ал тек после асентације — и рештаурације.

Секунд.

И з С о м б о р а.

Један Сомборац при рештаурацији прошлој — рече једном свом пријану — еј мој пријане од како је Гром онде — на апатинском путу ударио — у онај високи јаблан — од то доба пијемо и ми — после рештаурације — уместо ракије — Хофманове тропне.

Секунд.

В е ш т и н а.

Пријатељима вештине, који своје станове красе са српским сликама, јављамо, да су издањем нашим изашле, ове две најновије фотографске уметничке слике

„наше галерије знаменитих Срба“

и то ове слике:

Стеван Брановачки,

подпредседник срп. нар. цркв. сабора, и

Др. Светозар Милетић,

фотографисана сад по доласку његовом из Ваца Велике слике ове израђене су на фином белом картон-папиру —

а цена је свакој слици ф. 1-40

Висина је сликама 50 сантиметера а ширина 40 сантиметера.

У Новоме Саду на богојављење 1880.

Српски књижари

Браћа М. Поповићи.

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ продаје са свога стоваришта :

Буквар за српске основне школе	— — — —	20	нов.
Упутство уз буквар за основне школе	— —	10	нов.
Зоологија за учитељске и више девојачке школе, израдио Владан Арсенијевић, професор учитељске школе у Карловцу, цена	— — — —	80	нов.
Мала катавасија	— — — —	20	нов.
Одабране народне песме за учење на изуесту срп. основним школама	— — — —	10	нов.
Дисциплинарна правила за учитеље српских основних школа	— — — —	10	нов.
„Здравље и напредак наше деце“, за народ написао Др. Милан Јовановић Батут	—	60	нов.
О дифтеритичној вратоболи, за српске матере написао Др. И. Огњановић	— — — —	20	нов.
Индустрија и њени чиноци у Србији, написао Драгутин С. Милутиновић	— — — —	20	нов.
Русија и балканско питање	— — — —	40	„
Мала библиотека свеска I.	— — — —	10	„
„	„	10	„
„	„ III. „Новина“ I.	60	„
„	„ IV. „Новина“ II.	80	„
„Илустрована ратна кроника“, седам свезака, 29 табака са 104 слике, у меком повезу	— — — —	3	фор.
Исто у леним тврдим корицама	— — — —	4	фор.
Из природе, чланци за старо и младо	— —	20	нов.
Како ваља Ђубрити	— — — —	20	нов.
Нове метарске мере.	— — — —	10	„
Мала Лазарица, песме за народ књ. I. са сликом кнеза Николе	— — — —	10	„
Мала Лазарица, песме за народ књ. II. са сликом кнеза Милаша	— — — —	10	нов.
Поријекло Зимионића породице и поп-Богдан Зимионић, са верним ликом попа-Богдана	— — — —	20	нов.
Како се чува и негује здравље женскиња и мале деце од др. Љ. Радивојевића	— — — —	20	„
Наставни план за срп. нар. учитеље	— — — —	20	„
Увео листах, приповетка	— — — —	50	„